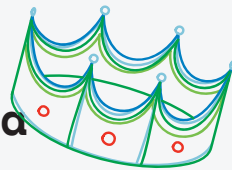

ELEKTRONIKA – NAUDA, ATLIEKOS – NE BĖDA!

Kaip vienoje karalystėje bėda virto nauda

Sykį gyveno karalius, kuris valdė didelę ir pažangią karalystę. Jis turėjo tris sūnus. Karalystės žmonės kasdien naudojo įvairiausius elektronikos prietaisus: šaldytuvus, šaldiklius, elektrines virykles, mikrobangų krosneles, gartraukius, kavos aparatus, elektrinius virdulius. Švarą palaikyti padėjo elektrinės skalbyklės ir dulkių siurbliai. Kiekvienas vyresnis nei 12 metų šeimos narys turėjo po kompiuterį, planšetę bei išmanųjį telefoną, o vaikai žaisdavo elektroniniais žaislais.

Karalius suprato, kad elektronikos prietaisai palengvina ir paįvairina jo karalystės žmonių gyvenimą. Jis taip pat matė, kad žmonių namuose, kiemuose, sandėliukuose, stalčiuose kaupiasi vis daugiau sugedusių, nebepataisomų elektronikos prietaisų, baterijų. Žmonės skundėsi: „Ką daryti su elektronikos atliekomis?“

Sykį karalius pasišaukė tris jau suaugusius savo sūnus ir tarė: „Padalinsiu savo karalystę jums visiems po lygiai į tris dalis. Tegu kiekvienas jūsų padeda gyventojams atsikratyti elektronikos atliekų.“ Kaip tarė – taip ir padarė.

Vyriausiasis sūnus savo karalystės dalyje liepė žmonėms nebenaudojamą elektroniką mesti į bendruosius konteinerius. Šios atliekos atsidurdavo svažtynuose. Saulė, lietus ir laikas ardydavo elektronikos laužą. Į dirvožemį, orą bei vandens telkinius patekė kenksmingos medžiagos nuodijo augalus, gyvūnus ir pačius žmones. Augalai džiūdavo, gyvūnai ir žmonės ėmė sirgti iki tol nežinomomis ligomis.

Vidurinis karaliaus sūnus savo karalystės dalyje liepė savo žmonėms patiems sugalvoti, kaip atsikratyti elektronikos atliekų. Nežinodami, ką daryti, žmonės slapčia gabeno elektronikos laužą į miškus, skandino upėse ir ežeruose ar net plukdė laivais ir išversdavo jūroje. Miškai tapo svažtynais, ėmė sirgti ir nykti žvėrys, paukščiai, žuvys ir kiti vandens gyviai. Per požeminius vandenį užsiteršę šuliniai, ėmė sunkiai sirgti tokį vandenį gėrę ar juo daržus laistę žmonės.

Jauniausias karaliaus sūnus pirmiausia susikvietė patyrusius mokslininkus. „Tik laikomos netinkamomis sąlygomis elektronikos atliekos virsta teršalais ir nuodais“, – aiškino iš kelionės po užsienio šalis grįžusi mokslininkė. „Elektronikos atliekose yra naudingų medžiagų, kurios gali būti perdirbtos ir panaudotos gaminant kitus prietaisus“, – sakė vienas labai senas mokslininkas ilga barzda. „Elektronikos atliekos turi būti surenkamos į saugius konteinerius“, – tvirtino visiškai jaunas mokslininkas. Jis buvo pagarsėjęs keletu išradimų.

Išsiklausęs iš mokslininkų patarimus išmintingas sūnus pastatė savo šalyje daugybę specialių elektronikos atliekoms skirtų konteinerių. Karaliaus sūnaus įsakymu didelius nebenaudojamus prietaisus iš gyventojų namų nemokamai paimdavo specialios mašinos. Visos elektronikos atliekos būdavo perdirbamos gamyklose ir panaudojamos gaminant naujus prietaisus.

Trijų savo karalystės dalių tvarką stebėjęs senasis karalius gėrėjosi tuo, ką daro jauniausiasis sūnus, ir labai liūdėjo dėl to, kaip tvarkosi kiti du sūnūs. Jauniausiajam sūnui jis atidavė valdyti visą karalystę, o kitus du išsiuntė į specialius mokslus. „Pasimokę geriau suprasite, kaip reikia tvarkyti elektronikos ir kitokias atliekas, kad jos galėtų tapti naudingomis žaliavomis, neterštų gamtos ir nenuodytų gyventojų“, – sakė karalius, iš namų išlydėdamas sūnus.

